

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Mánfa Község Önkormányzata



2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	49
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	50
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	51
1. A HEP IT részletei	51
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	51
A beavatkozások megvalósítói	53
Jövőképünk.....	54
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	55
3. Megvalósítás	60
A megvalósítás előkészítése	60
A megvalósítás folyamata	60
Monitoring és visszacsatolás.....	62
Nyilvánosság.....	62
Érvényesülés, módosítás.....	64
4. Elfogadás módja és dátuma	65

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Mánfa Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása



Mánfa olyan Árpád-kori múltra visszatekintő település, amely a Mecsek hegyvonulataival határolva, Pécs és Komló között félúton elhelyezkedik el. Festőien szép község, a megye egyik legszebb települése helye, rendkívül változatos táji adottságokkal, jó közlekedési és földrajzi viszonyokkal rendelkezik. Mánfa, Komló városhoz való csatolása 1958-ban történt meg. E "házasság" 1992-ig tartott, amikor a község népszavazás útján ismét önállóvá lett.

Az Árpád-kori templomtól délre elterülő Melegmányi-völgy, mely 1982 óta fokozottan védett természeti érték a Mecsek-hegységben, ezért és a környező túraútvonalai miatt is egyre több turista keresi fel ezt a települést. Mánfáról kiindulva gyalogosan vagy kerékpárral bebarangolható a Mecsek számos nevezetessége, például a közelben fekvő sikondai és magyarhertelendi

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

gyógyfürdő, az orfíui tavak vagy az Abaligeti Cseppkő- barlang. A falu, a környék, de talán az egész Mecsek-hegyhát üdülőkörzet egyik ékköve, a Mánfai Árpád-kori templom, amely a nyári hangversenyeken kívül, esküvők, keresztelők megtartására is alkalmas.

A Mecsek északi lejtőjének patak völgyéhez, s az itt megbúvó kis faluhoz több irányból is érkezhünk.

Ha nyugatról közelítünk, a történelemmel együtt érkezünk: ezüsthársak koronája közül köszönt a koraközépkor hajnalán épült templom, amely Mánfa nevét az országgal megismertette, s amely a falu jelképévé vált.

Látjuk, érezzük a név jelentését: a meleg lankákat, melyekre az itt élőknek hajdan megélhetést adó szántók, rétek, gyümölcsösök kúsznak fel az erdők sávjáig. Bő vizével a völgy mélyén csörgedező patak élteni. Vize malmot hajtott, halat adott, öntözte a kerteket. A ma egyre tisztább víz újra élettel telik meg.

Ha keletről jövünk, leereszkedve a festői dombok lankáin váratlanul bukkan elő a település első háza. Őszi időben azonban gyakran fedi tejfehér ködpaplan a települést, elrejtve házait, a mit sem sejtő idegenek elől. A csenddel régi idők lakóinak lelke üzen a ma élőknek, számot vetve múlttal s jövővel.

Ha délről közelítünk, a magasból kiterül, hívogatón, már-már szemérmetlenül tárja fel a falu minden csodáját az érkezőnek. A nyári melegben a patakparti lapulevél kesernyés illata kínál felüdülést harmatcseppjeivel, a téli megfagyott mesevilág zimankója ellenében színes házai ragyognak szikrázó fénnel.

De közelítsünk bárhonnét is, a falu régmúltjának lakói a dombhátak temetőiben békésen pihenve vigyázzák az itt élők álmát. Telepedtek le magyarok, tótok, németek, cigányok, földművesek, kézművesek, bányászok – itt mindenki otthonra talált. Jöhetett tatár, török, német és orosz, úzhetett el bányabezárás – az öreg templom harangjának hívóhangja mindenkire rátalál, s hív, üzen, hogy itt vagyunk otthon, itt, ezen az őseink által választott csodaszép völgyben.

Ez a kincs azonban csak úgy gyarapszik tovább, ha megosztjuk másokkal is. Továbbadjuk mindazt a szépet és jót, amit őseinktől kaptunk.

Jöjjenek hát minél többen, hogy lássák, érezzék, vigyék hírét a völgynek, ahol Isten édenkertjében évszázadok óta él egy kis falu: MÁNFA.

Demográfiai jellemzők

Mánfa község demográfiai helyzetére alapvetően jellemző a lakosság számának folyamatos, kismértékű csökkenése, mely az utóbbi években vált csak jelentősebbé. Ez egyrészt a lakosság természetes fogyásából, másrészt az elvándorlásból adódik.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	798	bázis év
2013	795	99,6%
2014	768	96,6%
2015	763	99,3%
2016	704	92,3%
2017	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	409	390	799	51,19%	48,81%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			22	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	64	40	104	8,01%	5,01%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	11	5	16	1,38%	0,63%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	259	218	477	32,42%	27,28%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	27	47	74	3,38%	5,88%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	48	80	128	6,01%	10,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	125	107	116,82%
2013	131	104	125,96%
2014	131	110	119,09%
2015	129	107	120,56%
2016	128	104	123,08%
2017	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	39	28	11	12,9
2013	31	39	-8	-9,5
2014	36	41	-5	-6,03
2015	39	45	-6	-7,37
2016	28	44	-16	-20,03
2017	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mánfa népességszerkezetére kismértékű előregedés jellemző, mely azonban folyamatosan, tartósan fennáll. 2012-ben 100 fő 14 év alatti fiatalra már 116 65 év feletti lakos jutott. Ez az arány tovább romlott, hisz látható, hogy 2016-ra 100 fő 14 év alatti fiatalra vetítve a 65 év feletti aránya 123%.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élvezületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	2	8	-6
2013	6	11	-5
2014	7	15	-8
2015	5	18	-13
2016	4	9	-5
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Mánfa Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mánfa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel), illetve a Pécsi Szakképzési Centrummal.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Fontosnak érezzük az alább felsorolt uniós és nemzeti stratégiák, programok célkitűzéseit is:

Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

Nemzeti Reform Program³

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo%20%C3%A9v%C3%A9rt%C3%A9kei%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo%20%C3%A9v%C3%A9rt%C3%A9kei%20(SzKT%2020).pdf)

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2015-ben a Képviselő-testület elfogadta az 1/2015. (II.25.) számú rendeletét a települési támogatásokról, valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokról.

Az önkormányzat kinyilvánítja, hogy az általa biztosított és megszervezett szociális gondoskodás célja és rendeltetése az, hogy segítséget nyújtson azoknak, akik életkoruk, egészségügyi állapotuk, jövedelmi és vagyoni helyzetük folytán problémáik megoldására önerőből nem képesek. A szociális gondoskodás biztosítása érdekében az önkormányzat, valamint annak szervei, továbbá a településen működő szociális, egészségügyi és civil szervezetek kötelesek együttműködni, a tudomásukra jutott, gondoskodást igénylő problémák megoldását kötelesek kezdeményezni.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az egyes programok, koncepciók: a Bűnmegelőzési Koncepció, a Gyermekek és Ifjúsági Koncepció és a hozzá kapcsolódó Ifjúsági Cselekvési Terv, a Kulturális Stratégia, a Közoktatási Intézkedési Terv, a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, a Sportkoncepció, Gazdasági Program a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mánfa Község Önkormányzat 2004. június 18. óta tagja a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulásnak.

A Társulásban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében a Társulási Megállapodásban rögzített eljárásban

és módon szervezik és oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok alábbi feladatait, hatásköreit:

- gazdasági és területfejlesztési feladatok
- tanácsadás, rendezési tervek koordinálása, pályázatfigyelés
- szakmai oktatás, pályázat készítése,
- város- és községgazdálkodási szolgáltatás,
- kiegészítő alapellátási szolgáltatások (központi orvosi ügyelet),
- családsegítés, gyermekjóléti alapellátás,
- szociális alapellátás:
- idősek nappali ellátása,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- étkeztetés,
- szociális szakellátás,
- családok átmeneti otthona,
- hajléktalanok átmeneti szállása,
- belső ellenőrzés,
- informatikai szolgáltatás,
- tűz- és munkavédelem,
- közművelődési feladatok - Közkincs kerek-asztal,
- sport- és ifjúsági feladatok,
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde).

A Társulás Tanácsa megalapította a Komló Térségi Integrált Szociális Szolgáltató Központ (a továbbiakban: Szociális Szolgáltató Központ), valamint a Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményeit 2007. január 1. napjával.

A Társulás Tanácsa által 2010. július 1. napjával megalapításra került a Szilvási Bölcsőde.

Ezekben az intézményekben biztosítja a szociális alap- és szakellátást, a gyermekjóléti alapszolgáltatást, valamint a gyermekek napközbeni ellátását a társulás valamennyi tagönkormányzata, így önkormányzatunk részére is.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

A 2001. évi népszámlálás során településünkön 96 fő vallotta magát romának. Jelenleg becsült adatok alapján kb. 50 olyan család él a faluban, melynek valamelyik tagja roma. Ez az összes lakosság kb. 20%-a.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

Mánfán tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás akadályai: az alacsony iskolázottság, a kevés munkahely és a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák. Mivel helyben viszonylag kevés munkalehetőség adódik, ezért a mánfai lakosok jellemzően főként Komlón és Pécsen tudnak munkát találni.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Dél-Dunántúl Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban magasabb munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója. A régió gazdasági élete a szolgáltatásokra és az ipari tevékenységre épül. A lakosság megközelítőleg 60%-a a szolgáltatói szférában dolgozott. A régió munkanélküliségi rátája 2010-ben 12,1%-os volt. A munkanélküliség leginkább a 15-25 éve pályakezdő korosztályt sújtja, de az információs technológiák előtérbe kerülésével a középkorú lakosság helyzete is nehéz lehet, főként egy esetleges munkahelyváltáskor.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	315	309	624	24,75	7,9%	26,25	8,5%	51	8,2%
2013	309	299	608	33	10,7%	24,5	8,2%	58	9,5%
2014	301	287	588	23,75	7,9%	20,75	7,2%	45	7,6%
2015	298	280	578	19,5	6,5%	18,25	6,5%	38	6,5%
2016	297	270	567	17	5,7%	14,5	5,4%	32	5,6%
2017	NA	NA	NA	12	NA	12,75	NA	25	NA

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek aránya a vizsgált időszakban 8,2% és 5,6 % között mozgott, ami jelentős javulásnak tekinthető az előző évek akár 10%-ot is elérő arányaihoz képest. A 2012-2014-es években – a közmunkaprogram folytatásának eredményeképpen – jelentős javulás volt tapasztalható ezen a területen, ami azt ezt követő években is tovább folytatódott. A közmunkaprogram mellett megnőtt a nyílt munkaerőpiacon foglalkoztatottak száma is.

Az alábbi táblázat adataiból megállapítható, hogy a vizsgált időszakban 2013 évben volt legmagasabb a regisztrált munkanélküliek száma (58 fő). A korcsoportos megoszlás elég nagy szórást mutat, szinte évente változott a sorrend az egyes korcsoportok között.

A munkanélküliek számának csökkenése viszont nem járt együtt a különböző támogatásban részesítettek – álláskeresési segély, álláskeresési járadék, foglalkoztatást helyettesítő támogatás – számának csökkenésével.

A munkanélküliek körében a vizsgált időszakban 2014-ben volt a legmagasabb, 29,21% azok száma, akik 180 napnál hosszabb ideje nem találtak munkát. A munkanélküliek aránya minden év első és negyedik negyedében a legmagasabb, évközben pedig mérséklődik. Munkanélküliség tekintetében az adatok tükrében nincs jelentős eltérés a férfiak és a nők között.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		51	58	45	38	32	20
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,75	1,25	0,5	1	1	0,25
	%	1,5%	2,2%	1,1%	2,6%	3,2%	1,2%
20-24 év (TS 1003)	Fő	6,5	8	5,75	8	6,25	3,75
	%	12,7%	13,9%	12,9%	21,2%	19,8%	18,5%
25-29 év (TS 1004)	Fő	6,25	6,75	6,25	6	4,75	3,5
	%	12,3%	11,7%	14,0%	15,9%	15,1%	17,3%
30-34 év (TS 1005)	Fő	6	7,5	4,25	2,75	4	4,25
	%	11,8%	13,0%	9,6%	7,3%	12,7%	21,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	5,5	4,25	3,5	2,5	2,75	1
	%	10,8%	7,4%	7,9%	6,6%	8,7%	4,9%
40-44 év (TS 1007)	Fő	7,75	5	2,75	1,5	1	1,5
	%	15,2%	8,7%	6,2%	4,0%	3,2%	7,4%
45-49 év (TS 1008)	Fő	7,75	7	7,25	3,25	4	1,75
	%	15,2%	12,2%	16,3%	8,6%	12,7%	8,6%
50-54 év (TS 1009)	Fő	3,25	8	7	5,5	3,25	2,75
	%	6,4%	13,9%	15,7%	14,6%	10,3%	13,6%
55-59 év (TS 1010)	Fő	6	7,25	5,25	4,75	2	
	%	11,8%	12,6%	11,8%	12,6%	6,3%	0,0%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	1,25	2,5	2	2,5	2,5	1,5
	%	2,5%	4,3%	4,5%	6,6%	7,9%	7,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
		Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	16,18	NA	NA	NA	NA	NA
2013	18,26	NA	NA	NA	NA	NA
2014	29,21	NA	NA	NA	NA	NA
2015	24,5	NA	NA	NA	NA	NA
2016	18,49	NA	NA	NA	NA	NA
2017	21,21	NA	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Korcsoportos bontásban elmondható, hogy a munkanélküliség jelenleg elsősorban a 35 évnél fiatalabb, jellemzően pályakezdő, valamint az 50 évnél idősebb korosztályokat érinti.

Komoly probléma, hogy a lakosság nagy százaléka még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősek mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alábbi 2011-es adatokból megállapítható, hogy a 15 éves és idősebb lakosság 12,9%-a nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel. A 2001-es adatokhoz képest ez nagymértékű javulásnak mondható, de ha az általános iskolai végzettségre mint egyfajta minimális alapra tekintünk, akkor ez a szám még mindig elég jelentősnek mondható.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	91,3%	83,7%	8,7%	16,3%
2011	96,1%	91,0%	3,9%	9,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	51	2,75	5,4%	16,5	32,4%	31,75	62,3%
2013	58	5,25	9,1%	15,75	27,4%	36,5	63,5%
2014	45	3,25	7,3%	12,5	28,1%	28,75	64,6%
2015	38	2,75	7,3%	11,5	30,5%	23,5	62,3%
2016	32	1	3,2%	12,25	38,9%	18,25	57,9%
2017	25	2	6,1%	11	44,4%	12,25	49,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból kirajzolódik, hogy az álláskeresők között jelenleg nincsenek jelentős többségben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők. Mégis, esetükben kiemelkedő fontosságú

lenne a felnőttoktatásban megszerezni az általános iskolai bizonyítványt, ami feltétele egy piacképes szakma megszerzésének is. A mánfai lakosok közül az elmúlt években senki nem vett részt felnőttoktatásban. A közfoglalkoztatás lehetősége jelentősen átrajzolta a fenti képet, azonban az elsődleges munkaerőpiacon való részvétel így sem mindig biztosított az alacsony iskolázott népesség számára.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2013	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2014	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2015	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2016	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2017	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A közfoglalkoztatottak száma 2015-ig emelkedett, majd az utóbbi években ismét csökkenő tendenciát mutatott.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településen működő vállalkozások jelentős része a szolgáltatóiparhoz kapcsolódik, azon belül is leginkább a turizmus ágazathoz köthető. A településről mind Komló, mind a megyeszékhely Pécs könnyen, gyorsan megközelíthető autóval és távolsági autóbusszal.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön ilyen program nincs.

A komlói köznevelési intézményekbe járó gyermekek számára elérhetők az esélyegyenlőség biztosítását, a felzárkóztatást és integrációt segítő programok (Integrációs Pedagógiai Rendszer, Tanoda program, Útravaló ösztöndíj program).

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci szolgáltatást elsősorban a Baranya Megyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya végzi. Kapcsolatot tartunk fenn a TKKI pécsi Igazgatóságával is, ahol az aktuális projektekről, képzésekről kapunk információkat.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen nem működik saját fenntartású intézmény.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal a hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1. napjával jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzati segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat a járási hivatalok állapítják meg. Ezek a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt összegű)
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Az egyéb támogatások biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett.

Az aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 1-től a járási hivatal hatáskörébe került. Ettől az időponttól kezdődően az ellátással kapcsolatos ügyek intézésére a járási hivatal jogosult. A kérelmeket továbbra is be lehet nyújtani a polgármesteri hivataloknál, amelyek azt továbbítják a járási hivatalok részére.

Az újonnan bevezetendő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kell kiszámítani.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	624	0,5	0,1%
2013	608	1	0,2%
2014	588	1,5	0,3%
2015	578	1,75	0,3%
2016	567	1,25	0,2%
2017	NA	NA	NA

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból egyértelműen megállapítható, hogy a vizsgált időszakban 2015. évben volt a legmagasabb az álláskeresési segélyben részesülők száma, mely a 15-64 év közötti lakónépesség 1,75%-át tette ki.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	51	9	17,6%
2013	58	7,75	13,5%
2014	45	4,5	10,1%
2015	38	3,5	9,3%
2016	30	2,75	9,2%
2017	25	3,5	14,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat adatai azt mutatják meg, hogy nyilvántartott álláskereső hány százaléka jogosult álláskeresői járadékra. Ez az érték 17,6,5% és 9,2,% között mozgott a vizsgált időszakban. Az Esélyegyenlőségi Program megalkotása óta eltelt időben jelentősen csökkent. A 2017. évben mért magas százalék megtévesztő lehet, mivel a regisztrált álláskeresők száma ebben az évben volt a legalacsonyabb, 25 fő.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	9,5		1,52%	NA	0,00%
2013	10,25		1,69%	NA	0,00%
2014	10,25		1,74%	NA	0,00%
2015	10,25	6	1,77%	NA	0,00%
2016	7,25	5	1,28%	NA	0,00%
2017	7,25	NA	NA	NA	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai megmutatják, hogy a vizsgált időszakban a 2013-2015 években volt a legmagasabb a rendszeres szociális segélyben részesítettek száma (10 fő), ami az előző évek legmagasabb értékéhez képest (22 fő) jelentős csökkenést mutat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Mánfa községben a vizsgált időszakban 320 lakás volt a településen. Bérlakás a településen nincs.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	320	NA	0	0	0	0	48	NA

2013	320	NA	0	0	0	0	48	NA
2014	320	NA	0	0	0	0	48	NA
2015	320	NA	0	0	0	0	48	NA
2016	320	NA	0	0	0	0	48	NA
2017	320	NA	0	0	0	0	48	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önk. adatok

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs ilyen ingatlan.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Nincs erre vonatkozó adat.

e) lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik. A táblázat adataiból egyértelműen megállapítható, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma a vizsgált időszakban csökkenést mutatott.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	53	0
2013	59	0
2014	49	0
2015	37	0
2016	NA	0
2017	NA	0

Forrás: TEIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Nincs rendelkezésre álló információ.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az utóbbi években megfigyelhető, hogy településünkhöz tartozó külterületeken - Vöröshegy, Mánfai vízmű, Nagyszőlők, Cifra malom, Peter dűlő, Vágot puszta, III-as akna - élők száma megnövekedett.

Településünkön futnak keresztül a 66-os és a 6543-as utak, így a közlekedési viszonyok kedvezőek. Komló-Pécs és Kaposvár-Pécs útvonalon, munkanapokon félóránként biztosított az autóbusz közlekedés.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Az a,-b,-c, pontok Mánfa község tekintetében nem relevánsak, mivel nincs szegregátum a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás tekintetében a települési önkormányzat az alábbi feladatokat biztosítja:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás.

A feladat ellátása a háziorvosi, házi gyermekorvosi, a fogorvosi ellátás tekintetében az egészségügyi szolgáltatóval és Komló Város Önkormányzatával közösen kötött szerződés alapján történik. Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás az EÜMED Kft-vel kötött szerződés keretében kerül megszervezésre Komló Központi ügyelet keretében. A védőnői szolgáltatást szintén Komló Város Önkormányzat biztosítja.

A fentiekre tekintettel az egészségügyi ellátás tekintetében nincsenek Mánfára vonatkozó adatok.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	0	0	0
2013	0	0	0

2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a gyermekorvosi szolgáltatást hetente egyszer hétfőn 11.00 - 12.00 óra között, a felnőtt házi orvosi szolgáltatást hetente kétszer kedden és csütörtökön 14.30-15.30 óra között lehet igénybe venni.

Falugondnoki szolgálat kisbuszával a gyógyszerkiváltás, az orvoshoz, kivizsgálásokra, vérvételre történő szállítás biztosított.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított Komlón és a megyeszékhelyen. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Fogászati szűrést a fogorvosok végeznek, az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Egészségnapot szoktunk tartani, melynek keretében a szűrőprogramokhoz való hozzáférés biztosított.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és a rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés Komlón és a megyeszékhelyen biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Mánfa község nem tart fenn intézményt, azonban a szociális étkeztetés „intézménye” működik településünkön. A komlói Kórházból vásárolt étkeztetéssel látjuk el ezt a feladatot. Az étkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltató minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat és a civil szervezetek szervezésében kerülnek megrendezésre szabadidős programok. Azonban településünknek infrastrukturális hiányosságai vannak. Nem működtetünk intézményt, nincs sportpályánk.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatást a település a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás fenntartásában működő Szociális Szolgáltató Központ és a Családsegítő Szolgálat keretében biztosítja.

Szociális alapszolgáltatások körében:

- étkeztetést,
- házi segítségnyújtást,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtást,
- családsegítést,
- nappali ellátást.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások közül:

- ápolást-gondozást nyújtó ellátást,
- átmeneti elhelyezést nyújtó ellátást.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhető, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

Az egészségügyi ellátás egyik mutatója a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személyek részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadását kompenzáló hozzájárulás.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosít anyagi hozzájárulást.

Az alábbi táblázatok szemléltetik a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők és az ápolási díjban részesítettek számát. Mindkettő ellátás esetében elmondható, hogy a vizsgált időszakon belül a támogatottak száma jelentősen csökkent, bár az ápolási díj tekintetében a méltányossági alapon megítélt támogatásokról nem áll rendelkezésre adat.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	43
2013	41
2014	22
2015	26
2016	21
2017	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	3	NA	NA
2013	4	NA	NA
2014	3	NA	NA
2015	0	NA	NA
2016	0	NA	NA
2017	0	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet szinterei az alábbiak: Kultúrház, Teleház, Rendezvény-tér, Árpád-kori templom. A Teleházban - amely hétfőtől szombatig 8.00-19.00 óra között áll a szíves látogatók rendelkezésére - könyvtár és konditerem működik. Különböző szolgáltatások nyújtásával próbáljuk segíteni az itt élő lakosokat pl.: számítógép használat, nyomtatás, fénymásolás, laminálás, televízió nézés.

Fórumaink: weboldal, facebook zárt csoport, szórólapozás, hirdetőtábla, nem rendszeresen megjelenő hírlevél.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A helyi kötelező közzolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A település lakói számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik a feladatellátásról. Ennek során együttműködik civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzattal és egyéb szervezetekkel is.

A közzolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közzolgáltatások fenntartása.

Településünkön etnikai konfliktusok nem jellemzőek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Településünkön az alábbi civil szervezetek működnek:

- Mánfa Fejlődésért Egyesület,

- A Mánfai Romákért Érdekvédelmi Egyesület,
- Mánfai Roma Hagyományőrző Egyesület,
- Mánfai Sportegyesület.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a településünk fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások formájában, vagy önkéntes munkában nyilvánul meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A 2011. évi népszámlálás során 67 fő vallotta magát roma származásúnak.

A településünkön 1998-ban megalakult a Cigány Kisebbségi Önkormányzat, mai nevén Mánfai Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség negyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. Az országos tapasztalatok kerületi jelenlétét a nemzetiségi önkormányzat is megerősíti. Tapasztalataink szerint körükben a rizikófaktorok közül a dohányzás, a magas vérnyomás, valamint táplálkozási problémák, és a prevenció hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezőnek bizonyulnak. Tapasztalataink szerint a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást sokkal ritkábban veszik igénybe.

A roma nemzetiségi önkormányzat megpróbál segíteni a mánfai önkormányzattal, egyéb szervezetekkel együttműködve javítani a romák helyzetén.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja tevékenységüket.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság alulképzettsége, munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák szerepelnek.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.

A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A 8 általános hiánya	Képzés indítása (lehetőség szerint kötelezővé tétele)
A mélyszegénységben élő népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok száma kevés.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése.
A mélyszegénységben élők egészségügyi állapota elmarad az országos átlagtól.	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.	Képzések bővítése a munkanélküliek körére.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

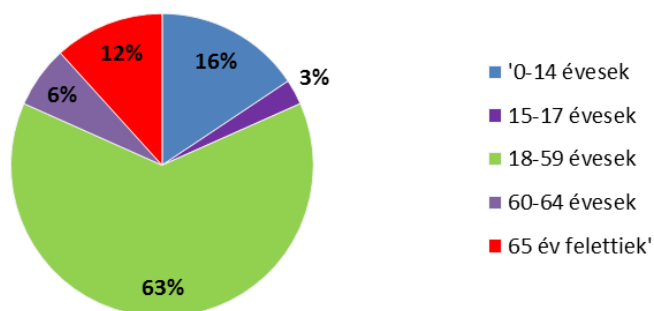
A települési gyermekvédelmi ellátórendszer akkor válik leginkább hatékonyvá, ha az ágazatok közötti együttműködés és partnerség realizálódik a helyi köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül, továbbá a civil szervezetek bevonásával valósul meg. A prevenció és a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés elve és gyakorlata a gyermekekkel foglalkozó intézmények szakmai programjának alapját képezi.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

2011. január 1-i népszámlálási adatok alapján Magyarországon, a 18 éven aluliak száma 1.797.955 fő volt, arányuk az össznépeségen belül 18,0%. A születések száma a 80-as évek közepe óta folyamatosan csökken.

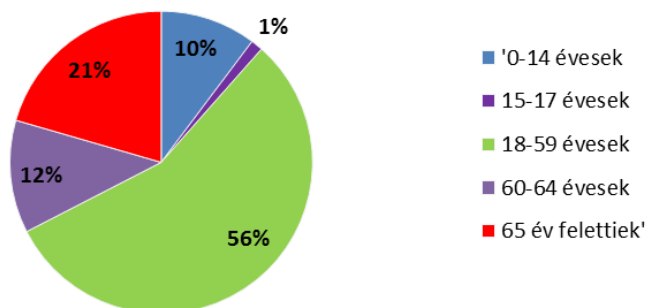
Mánfán 2016. év adatai alapján 142 18 év alatti gyermek élt, össznépeséghez (704 fő) viszonyított arányuk elérte a 20%-ot.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása



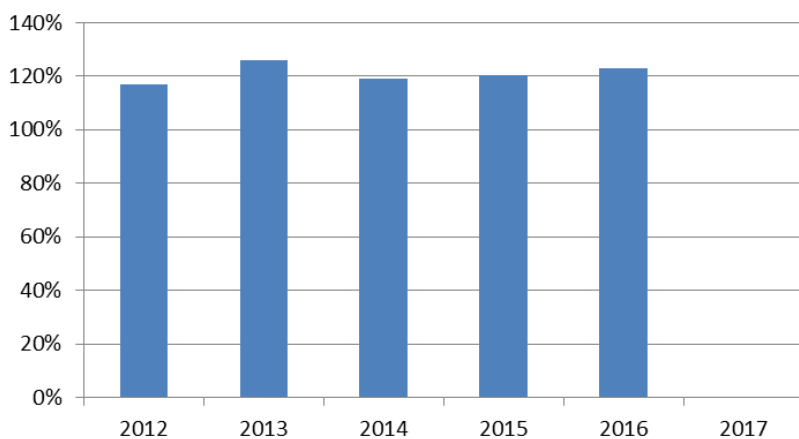
Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása



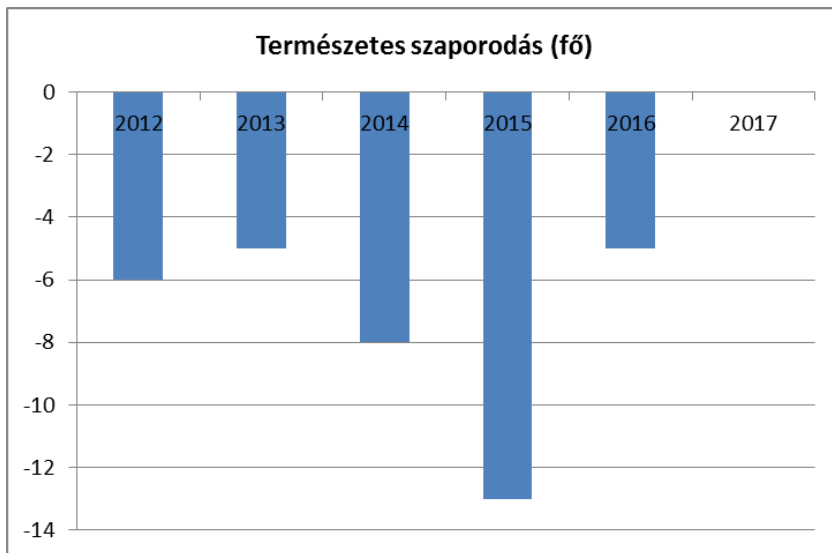
Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)



Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás a településünkön ténylegesen természetes fogyást jelent. Az elmúlt évek adatai a következők:



Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Településünk családsegítési és gyermekjóléti feladatait a Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

Az alábbi táblázat adatai alapján elmondható, hogy a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma településünkön nullára csökkent, a védelembe vett gyermekek száma 2016-ban 2 fő volt.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	37
2013	3	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	2	0
2017	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	27,5
2013	30,5

2014	21,5
2015	24
2016	19
2017	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2012 és 2016 között Mánfán ingadozó volt azok száma, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek, de a számuk összességében csökkent. Településünkön kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben senki nem részesül.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat a Bursa Hungarica Szociális Ösztöndíj program keretében támogatja a felsőoktatásban tanuló szociálisan rászoruló fiatalokat. 2018. évben a támogatás összege 3000 Ft/fő/hó és 6000 Ft/fő/hó között változott.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek az óvodában, illetve az általános iskolában biztosított az ingyenes étkezés, illetve az ingyenes tankönyv. A középfokú iskolai tanulók 50%-os kedvezménnyel étkezhettek, de szintén ingyenes tankönyvellátásra jogosultak amennyiben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. A vizsgált időszakban megfigyelhető, hogy évről-évre csökkent a kedvezményben részesültek száma.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Mánfa község tekintetében nem releváns e szempont, mert nincs szegregátum a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	0	0
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0

2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői szolgáltatást Komló Város Önkormányzat biztosítja. 1 fő védőnő látja el a településünkön élő 0-7 éves korú gyermekeket. Szükség szerint látogatja őket, valamint a fogadónapján fel lehet keresni a Védőnői Szolgálat székhelyén a Komló Kossuth Lajos u. 103. szám alatt.

A védőnő leterheltségét nem tudjuk megítélni, nem ismerjük azokat az adatokat, melyből megállapítható lenne, hogy összesen hány gyermeket lát el.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az egészségügyi ellátás tekintetében a települési önkormányzat az alábbi feladatokat biztosítja:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás.

A feladat ellátása az egészségügyi szolgáltatóval és Komló Város Önkormányzatával közösen kötött szerződés alapján történik, erre tekintettel az egészségügyi ellátás tekintetében nincsenek Mánfára vonatkozó adatok. A lenti táblázat Komló Város Önkormányzat adatait tartalmazza.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	174645	35029	NA	5
2013	0	172578	35844	NA	5
2014	0	172934	37164	NA	5
2015	0	171474	34774	NA	5
2016	0	166118	35565	NA	5
2017	0	NA	NA	NA	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A fejlesztő és a rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés Komlón és a megyeszékhelyen biztosított. A lenti táblázat ezért Komló Város Önkormányzat adatait tartalmazza.

A Pécsi Tankerületi Központ működtetésében és fenntartásában álló Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Komló Tagintézménye a szakszolgálati feladatellátás keretében biztosítja a nevelési tanácsadás, pszichológiai és logopédiai ellátást.

A megfelelő végzettségű gyógypedagógus hiányában a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai neveléséhez az utazó gyógypedagógiai hálózat szakemberei nyújtanak segítséget.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladatellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2013	672	34	840	10	672	integrált 2 cs.
2014	657	34	840	10	657	integrált 2 cs.
2015	629	31	765	11	629	integrált 2 cs.
2016	597	28	690	10	597	integrált 2 cs.
2017	587	25	630	9	587	integrált 2 cs.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

Településünk családsegítési és gyermekjóléti feladatait a Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A gyermekjóléti feladat ellátás alapvető feladata, hogy segítse a gyermekek családban történő nevelkedését, kiemelt feladatuk a családban élő gyermekek érdekeinek védelme, a szülők támogatása annak érdekében, hogy a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlesztésük családjuk körében biztosított legyen.

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szilvási Bölcsőde intézményben a gyermekek napközbeni elhelyezése biztosított.

A táblázat tartalmazza a Szilvási Bölcsődébe beíratott gyermekek számát, köztük mánfai lakosú gyermek a vizsgált időszakban nem található.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	106	6	0
2013	1	113	14	0
2014	1	115	11	0
2015	1	109	10	0
2016	1	105	12	0
2017	1	108	8	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Mánfán családi napközi nem működik.

e) gyermekvédelem

Településünk családsegítési és gyermekjóléti feladatait Komló Térség Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálat látja el.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás megállapodás útján a Szent Borbála Otthon Nonprofit Közhasznú Kft. által fenntartott Családok Átmeneti Otthona intézményben megszervezi a krízishelyzetbe került családok elhelyezését.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagyon fontosnak tartják a prevenció célú szabadidős tevékenységeket a fiatalok és a gyermekek részére. A településen ugyanis semmilyen kulturált szórakozási lehetőség nincsen. Ezért is jött létre már korábban a fiatalok által kedvelt Ifjúsági klub és a Teleház is. Ezen kívül egy konditerem is a fiatalok rendelkezésére áll, melyet rendszeresen használnak is.

A közösségi és ifjúsági programokat a Kultúrház alkalmazottja, illetve egy-két helyi civil szervezet szervezi.

Vannak állandó programok, amelyeket minden évben megszerveznek, illetve melyen minden évben részt vesznek. Ezek a következők:

- Gyermekfarsang
- Húsvéti játszóház gyermekeknek
- Gyermeknap
- Foci Kupa Komlón
- Falunap
- Kirándulások
- Szüreti bál
- Mikulásjárás
- Karácsonyi műsor, csomagosztás

A faluban a gyermekeknek és fiataloknak szervezett szabadidős tevékenységek preventív jellegüknél fogva nagyon fontosak, hiszen a településen alig van egyéb szabadidő-eltöltési lehetőség.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfévi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű a köznevelési intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkeznek, míg a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek ingyenes tankönyvekre jogosultak.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre a gyermekek hátrányos megkülönböztetésre vonatkozóan.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Komló Város több köznevelési intézménye részt vesz a hátrány kompenzálására szolgáló Integrált Pedagógia Rendszerben, mely lehetővé teszi a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozását. Ennek keretei között a diákok személyiségfejlesztése, közösségfejlesztése, egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése zajlik.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Mánfa Község Önkormányzata sem óvodát, sem iskolát nem tart fenn. A táblázatok Komló város területén lévő intézmények adatait tartalmazzák.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szervezik meg Komló város több köznevelési intézményében.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 13. pontja értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A Mánfán élő gyermekek óvodai ellátását a Komló Városi Óvoda biztosítja 1 székhely intézménnyel és 6 tagintézménnyel. Ezen kívül a Szent Kinga Caritas Alapítvány által fenntartott Boldog Ceferino Katolikus Óvoda és az egyház fenntartásában 2016 évtől működő Kodály Zoltán Ének-zenei Katolikus Általános Iskola és Óvoda Szent Bernadett Tagóvoda biztosít még óvodai ellátást. Komló minden városrészében található óvoda, összesen 26 óvodai csoport 640 férőhellyel biztosítja az óvodáskorú gyermekek ellátását.

Pedagógiai Szakszolgálat a szakszolgálati feladatellátás keretében biztosítja a nevelési tanácsadás, pszichológiai és logopédiai ellátást.

Komló Város területén 5 általános iskolai és 1 speciális általános iskola feladat-ellátási helyen vehetik igénybe a tanulók az általános iskolai oktatást. A lenti táblázat Komló város adatait tartalmazza.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	NA	NA	NA	NA	NA
2012/2013	831	837	1668	661	39,6%
2013/2014	852	830	1682	657	39,1%
2014/2015	847	810	1657	676	40,8%
2015/2016	814	791	1605	629	39,2%
2016/2017	777	774	1551	628	40,5%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Komló város általános iskolás korú gyermekeinek a száma a vizsgált időszakban 1668 főről 1551 főre csökkent, ezzel egyidejűleg viszont a napközi szolgáltatást igénybe vevők aránya nagyjából változatlan maradt.

A Mánfai lakosú gyermekek jellemzően a Kökönyösi Gimnázium Gagarin Általános Iskolájában folytatják tanulmányaikat (közlekedési szempontból ez van a leginkább elérhető helyen, a Mánfa felől érkező busz megállójából pár perces sétával megközelíthető).

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)

	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	NA	NA	NA
2012/2013	12	85	6
2013/2014	11	83	6
2014/2015	10	79	6
2015/2016	9	78	6
2016/2017	11	79	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az osztályok száma a bázis időszakhoz képest hattal csökkent, mely a gyermekek létszámának csökkenését is mutatja.

**4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali
oktatásban**

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	NA
2012/2013	193
2013/2014	182
2014/2015	198
2015/2016	180
2016/2017	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Komló városában az általános iskolai oktatás hatékonyságát mutatja, hogy a 8. évfolyamot eredményesen elvégzők aránya igen magas, meghaladja a 95%-ot.

Mánfai lakosú gyermekek között ez az arány csaknem 100%-os.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

2013. augusztus 31-éig a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalmát a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. §-a tartalmazta. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénybe (a továbbiakban: Gyvt.) 2013. szeptember 1-jei hatállyal került be a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és ennek megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem B) lapjának kitöltésével kérelmezhető a gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása.

A jogszabályi változásnak köszönhetően 2018. január 31. napján a hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek száma Komló városában az alábbiak szerint alakult: Óvodai nevelésben részt vevő HH-s gyermekek száma 64 fő, HHH-s gyermekek száma 33 fő. Alapfokú iskolás HH-s

gyermek száma 144 fő, HHH-s gyermek száma 40 fő. Középfokú iskolás HH-s gyermek száma 50 fő, HHH-s gyermek száma 13fő. Összesen 258 fő HH-s, és 86 HHH-s gyermek él Komlón.

Külön a mánfai lakosú HH-s és HHH-s gyermek számáról nem áll rendelkezésre adat.

A Komlói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Kollégium utazó gyógypedagógusi hálózata segíti a sajátos nevelési igényű gyermek, tanulók nevelését oktatását ott, amelyik intézményben nincs az ellátáshoz szükséges megfelelő végzettségű gyógypedagógus. 2015. május 5. napjától a Komló Városi Óvoda valamennyi tagóvodájában folyik a sajátos nevelési igényű gyermek integrált oktatása.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodapedagógusok és tanárok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Valamennyi intézmény infrastruktúrája megfelelő szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermek is élvezik, az pedagógusok munkáját a pedagógiai szakszolgálat munkatársai is segítik (logopédus, pszichológus). Az SNI-s gyermek esetében a Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs Szakértői Véleményében meghatározott gyógypedagógus vesz részt a fejlesztésben.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő a kompetenciafejlesztés és az egyéni differenciálás terén. A Humán erőforrás és a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében a Pécsi Szakképzési Centrum Komlói Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma szinte minden pedagógusa érintett volt, és részt vett az esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése részben önkormányzati, részben uniós forrásokból valósul meg.

Iskolapszichológus munkájára a gyermekkel való egyéni beszélgetés mellett a pedagógusoknak is nagy igényük van a gyermek személyiségfejlesztése során. Folyamatosan nő a pszichológusok által tartott osztályfőnöki órák száma és egyre több köznevelési intézményben tartottak a pszichológusok a szülők részére foglalkozást, szülői klubot.

Prevenációs céllal, és a feltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési és gyermekjóléti intézményekben a segítő szakemberek: védőnő, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a drogvédelmet, egészségnevelést illetően.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Mánfa Község Önkormányzatával szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések

A minden tanév májusában esedékes évi Országos kompetenciamérések a 6., 8. és 10. évfolyamos tanulók teljes körében méri a matematikai eszköztudást és a szövegértési képességeket. Az eredmények azt mutatják, hogy Komló város oktatási intézményeibe járó tanulók az egyes vizsgált évfolyamokon vagy egy kicsit elmaradtak, vagy az országos átlag környékén teljesítettek mindkét kompetenciaterületen.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Önkormányzatunk hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

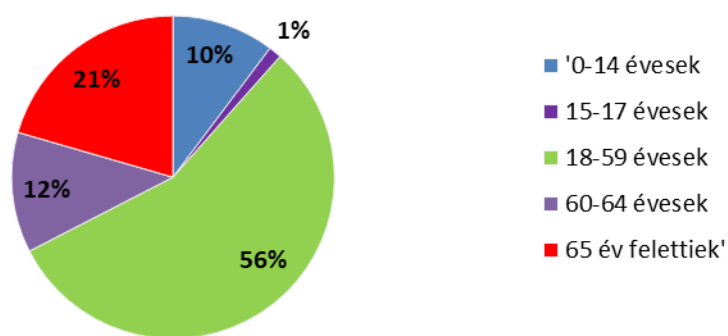
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának emelkedése	Felzárkóztató, hátránykompenzáló programok szervezése
A gyermekek elhelyezése	Nyári napközi szervezése, esetlegesen táboroztatás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Mánfa lakónépessége a 2016. évi adatok alapján 799 fő volt, melynek 48,81%-a nő. Az előregedő lakossággal párhuzamosan csökken a fiatalok-, ezzel ellentétesen nő az idős nők népességben belüli aránya. A lakosság összetételében a 60 éven felülieknél jelentkezik a nők magasabb száma, mint az önkormányzat számára megoldandó probléma.

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

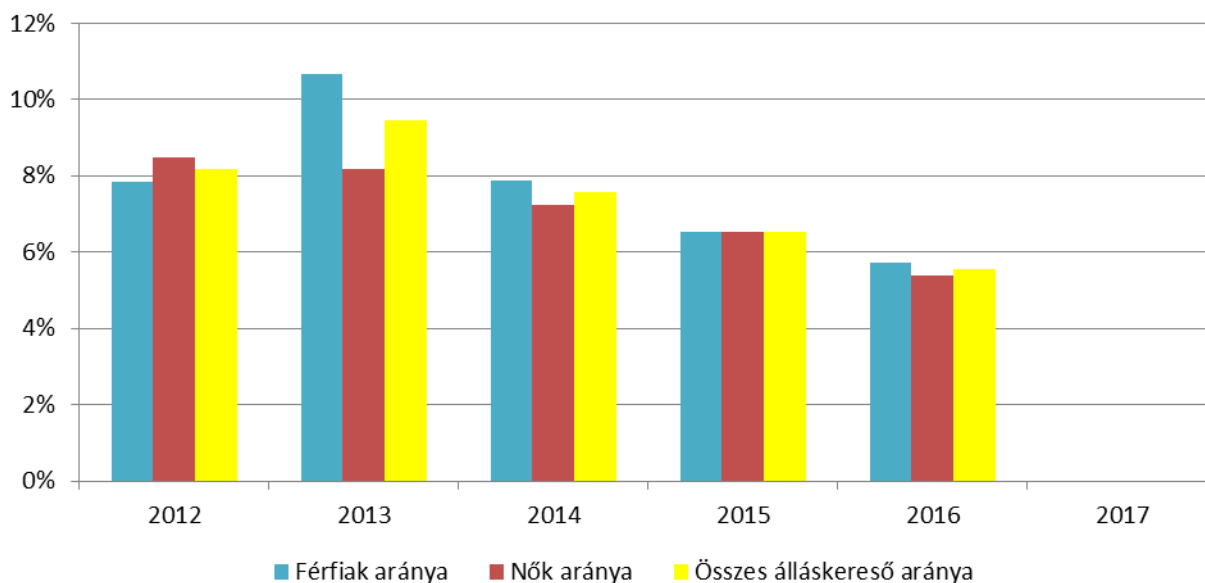


Forrás: TelR, KSH-TSTAR

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az alábbi ábra mutatja meg az álláskeresők nemek szerinti megoszlását. Az adatokból megállapítható, hogy a vizsgált időszakban 2012. évben a férfi álláskeresők száma meghaladta a női álláskeresők számát, addig 2016. évben a nők aránya kicsivel alacsonyabb volt.

Álláskeresők aránya



Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	315	309	290	283	25	26
2013	309	299	276	274	33	25
2014	301	287	277	266	24	21

2015	298	280	278	262	20	18
2016	297	270	280	255	17	15
2017	NA	NA	NA	NA	12	13

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból megállapítható, hogy a munkavállalási korú nők száma a vizsgált időszakban folyamatosan, kismértékben csökkent. A munkanélküliek körében a nők száma 26-13 fő között alakult a vizsgált időszakban. 2017-re mind a munkavállalási korú nők száma, mind a munkanélküli nők száma csökkent.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Erre vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség önmagában is nehezíti a munkaerő-piaci elhelyezkedést.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Településünkön nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma.

Településünk nem rendelkezik intézménnyel.

A bölcsődei ellátás a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szilvási Bölcsőde intézményben biztosított. Az óvodai ellátást Komló városával feladat-ellátási szerződés keretében oldjuk meg.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnői szolgáltatást Komló Város Önkormányzat biztosítja. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

Településünkön a vizsgált időszakban a 0-3 éves gyermekek száma 22-15 fő között alakult.

A védőnői szolgáltatást Komló Város Önkormányzat biztosítja.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	0	22	NA
2013	0	20	NA
2014	0	26	NA
2015	0	NA	NA
2016	0	NA	NA
2017	0	15	NA

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nem áll rendelkezésre információ.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás megállapodás útján a Szent Borbála Otthon Nonprofit Közhasznú Kft. által fenntartott Családok Átmeneti Otthona intézményben megszervezi a krízishelyzetbe került családok elhelyezését.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön a Hivatal állományában állók többsége nő. A Képviselő-testületben 2010-ig 8 fő volt, melynek 50%-a nő. Jelenleg, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választása során megválasztott képviselő-testület létszáma 5 fő, ebből 2 nő (alpolgármester és képviselő).

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények létrehozása, baba-mama klub, családi napközi. Rugalmas foglalkoztatás, részmunkaidős foglalkoztatás elősegítése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Mánfa népességszerkezetére kismértékű előregedés jellemző, mely azonban folyamatosan, tartósan fennáll. 2012-ben 100 fő 14 év alatti fiatalra már 116 65 év feletti lakos jutott. Ez az arány tovább romlott, hisz látható, hogy 2016-ra 100 fő 14 év alatti fiatalra vetítve a 65 év felettek aránya 123%.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	113	127	240
2013	110	125	235
2014	102	129	231
2015	97	131	228
2016	94	126	220
2017	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Településünkön nem jellemző. Közfoglalkoztatási programban előfordul, de nem szignifikáns.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A korosztály erőssége a megbízhatóság. Településünkön jellemző a saját kiskertek művelése, háztáji állatok tartása.

Az „élethosszig tartó tanulás”, az idősödő és idős korban is igénybe vehető képzések az idősekkel foglalkozó intézmények és civil szervezetek kezdeményezései alapján új tendenciákat jelenítettek meg, elsősorban az informatikai képzések terén. Ezek pozitív tapasztalatai a képzési lehetőségek további kiterjesztését teszik kívánatossá.

Fontos célnak tartjuk a foglalkoztatási lehetőségek kibővítését. Fontos lenne a fiatalok munkájának kiegészítéseként részmunkaidőben, helyettesítéssel, távmunkában, gyermekfelügyelettel szervezett formában, a hatályos jogszabályoknak megfelelően, lehetőséget teremteni az idősek foglalkoztatására. E mellett a nyugdíjas klubok működésének támogatása is kiemelt cél. Fontos az élethosszig tartó tanulás elvét szem előtt tartva életkor-specifikus oktatási és továbbképző programok megvalósítása. A kérdésben stratégiai célok meghatározása nyújthat segítséget.

Közösségi tervezéssel, a nyugdíjas korosztály helyzetének előzetes felméréssel, összehasonlító adatok értékelésével szükség van közösségfejlesztési célok kijelölésére.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	51	7	14%	NA	NA	NA
2013	58	10	17%	NA	NA	NA
2014	45	7	16%	NA	NA	NA
2015	38	7	19%	NA	NA	NA
2016	32	5	14%	NA	NA	NA
2017	25	2	6%	NA	NA	NA

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Az időseket sokszor éri hátrányos megkülönböztetés a munkaerőpiacon.

Ez a korosztály általában nehezebben oldódik, kevésbé képesek önmaguk érdekeit képviselni és érvényesíteni, nem tudnak hatékonyan harcolni az egyenlő bánásmódért. Ezért szükséges lenne a szervezett, intézményesített érdekképviselet feltételeinek megteremtése, hogy az érintett korosztály ne szoruljon ki ilyen mértékben a munkaerőpiacról.

Emellett a nyugdíjas közalkalmazottak munkalehetőségei is korlátozottak, tekintve, hogy nem létesíthetnek bejelentett munkaviszonyt az időskori ellátás mellett. Ezért szükséges volna az időskorúak vállalkozó kedvének élénkítése, és az ehhez szükséges támogatások és kedvezmények bevezetése. Mindemellett léteznek kifejezetten nyugdíjasoknak szánt, elsősorban részmunkaidős állásajánlatok. A nyugdíj mellett kereső tevékenységet végző idős nők gyakran bejárónői és takarítónői munkát vállalnak, mindezt általában feketén végzik, ezért elengedhetetlen lenne, hogy az ilyen típusú munkák esetén a munkaadót kedvezmények és juttatások biztosításával a hatályos jogszabályoknak megfelelő munkaviszony létesítésére motiváljuk.

A jelenlegi munkaerő-piaci helyzet megváltoztatásához feltétlenül szükséges a közösségi tervezés, felmérések készítése, adatgyűjtés, valamint a megfelelő következtetések levonása és tervezése.

Nincs információnk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi ellátás tekintetében a települési önkormányzat az alábbi, idősek szempontjából is releváns feladatokat biztosítja:

- háziorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás.

Településünkön falugondnoki szolgálat működik. A falugondnoki busszal megoldható a gyógyszerkiváltás, kisebb bevásárlások elvégzése, valamint a szakorvoshoz, kórházba történő beszállítás lehetősége is.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	125	0	0,00%
2013	131	0	0,00%
2014	131	0	0,00%
2015	129	0	0,00%
2016	128	0	0,00%
2017	NA	0	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat adatai megmutatják, hogy a vizsgált időszakban az idősorúak száma 125-131 fő között mozgott. Nappali ellátást biztosító intézmény Mánfa területén nem működik, így ennek igénybevételéről adattal nem rendelkezünk.

Településünkön idősorúak járadékában senki sem részesült a vizsgált időszakban.

6.3.2. számú táblázat - Idősorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Idősorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön a könyvtár használat biztosított. Rendszeressé vált a misére történő szállítás a falubusszal.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai képességeinek fejlesztése elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. Ezért szükséges, hogy a lehető legszélesebb körű pályázatokat és képzéseket írjanak ki az érintett korcsoport számára.

Sok esetben ugyanis az időseknek abban kell segítséget nyújtani, hogy leküzdjék az újdonságtól, és a modern eszközök használatától való félelmüket, és hogy képet kapjanak az internet széleskörű felhasználásának lehetőségeiről. Emellett az is elengedhetetlen, hogy a számítógép vásárlásában segítséget kapjon ez a korosztály, és hogy az internet hozzáférés biztosítva legyen a nyugdíjas klubokban, és a közösségi házakban. Az internet nyújtotta lehetőségek segítenék kapcsolattartásukat rokonaikkal, ismerőseikkel minden más lehetőségnél kedvezőbb áron.

Szintén fontos, hogy a célcsoport informatikai jártasságáról és tanulási igényeiről, ebben való motiválhatóságukról felmérés készüljön.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A rendőrséggel együtt szerveztünk programot, melynek célja volt, hogy felhívjuk a korosztály figyelmét a fokozottabb értékőrzésre. A településen nyugdíjas klub és dalkör működik. Kiállításokat szervezünk, melybe őket is bevonjuk.

A generációk közötti kapcsolat erősítése folyamatos a Szociális Szolgáltató Központ által működtetett nappali ellátási formáknál, évente több közös programot szerveznek az idősebb és a fiatalabb generációk részvételével.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2011-es népszámlálás során Magyarországon 490.578 személy, a teljes népesség 4,9 százaléka vallotta magát fogyatékossgal élőnek. Tartósan betegnek ennél jóval többen tartják magukat, összesen 1.648.413 fő.

A leggyakoribb fogyatékoság a mozgássérültség, ezzel jellemezhető a fogyatékosággal élők csaknem fele. A második népesebb csoportot az időskorban gyakoribb fogyatékoságok, a gyengénlátás, aliglátás és nagyothallás alkotja. A teljes népesség és a fogyatékosággal élők korstruktúrája jelentősen eltér egymástól. Utóbbiak között a gyermekek aránya jóval alacsonyabb, miközben az idősebb korosztály jelentősen magasabb arányban képviselteti magát.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre külön értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön nincs megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató intézmény vagy vállalkozás, Komlón két ilyen vállalkozás működik.

A FŐKEFE Nonprofit Kft. fő tevékenységi körében az ország egyik legnagyobb munkáltatójaként megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatását látja el. Kiemelt figyelmet fordít a megváltozott munkaképességű munkavállalóinak speciális foglalkoztatási jellemzőire, igényeire, ezt rehabilitációs szakemberek is segítik.

A Komló-Habilis Kht. 1989-ben szerveződött, elsősorban értelmileg akadályozottak és halmozottan sérültek érdekében. A működés kiemelt eleme a foglalkoztatási rehabilitáció.

A FŐKEFE Nonprofit Kft. jelenleg 288 főt, a Komló-Habilis Kht. 67 főt foglalkoztat Komlón.

2017 évben speciális kísérleti közfoglalkoztatási program is indult Komlón, amely olyan embereknek biztosít lehetőséget, akik különféle problémáik és élethelyzetük miatt nem tudnak a hagyományos közmunkaprogramba se bekapcsolódni. Az öt hónapig tartó Pilot-programba bekapcsolódó munkavállalók (25 fő) a fenti munkáltatókkal együttműködve dolgoznak a Városgondnokság telephelyén.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élők munkaerő-piaci helyzete rendkívül kiszolgáltatott, de a hátrányos megkülönböztetésről nincs rendelkezésünkre álló információ.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincsenek külön speciális programok helyi szinten.

Komló város köznevelési intézményeiben az integráltan nevelhető gyermekek, fiatalok esetében minden fogyatékoság típusához igazodó nevelés feltételei megteremtésre kerültek a városban.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A jogszabályi változások a fogyatékossgal élő és megváltozott munkaképességű emberek pénzbeli és természetbeni ellátására jelentős mértékben hatott. A rokkantnyugdíjas rendszer megváltoztatása jelentős mértékben átalakította az ellátásokat. A jogosultsági viszonyok jelentős mértékben szigorodtak és a felülvizsgálatot követően a nyílt munkaerő-piacra való visszatérésük sok nehézséggel fog járni.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	37	33	70
2013	37	34	71
2014	35	29	64
2015	31	27	58
2016	30	24	54
2017	NA	NA	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A polgármesteri hivatal és a teleház akadálymentesítése csak részben van megoldva. Rámpával rendelkezünk, azonban akadálymentes mellékhelyiséggel nem.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Teleház akadálymentesítése részben megoldott. Rámpa van, azonban egyéb akadálymentesítettséggel nincs.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A Mánfán működő vállalkozások esetében nem áll rendelkezésre információ, de a polgármesteri hivatal részben akadálymentes.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Jelenleg még nem megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs fogyatékos személy számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatás. A szakosított szociális szolgáltatások igénybevételére a megyeszékhelyen nyílik lehetőség.

A Komló, Városház tér 18. szám alatt működő Egészségfejlesztési Iroda a kistérség minden lakosának folyamatosan biztosít ingyenes, beutaló-mentes egészségmegőrző szolgáltatásokat. A szűrővizsgálatok, a gyógytornán való részvétel, illetve az étrendi és életmódi tanácsadás teljesen ingyenesen igénybe vehetők, és nem beutaló kötelesek.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
A fogyatékkal élők munka-erőpiaci helyzetének javítása	Foglalkoztatási programok.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön az alábbi civil szervezetek működnek és aktív tevékenységet folytatnak:

- Mánfa Fejlődésért Egyesület,
- A Mánfai Romákért Érdekvédelmi Egyesület,
- Mánfai Roma Hagyományőrző Egyesület,
- Mánfai Sportegyesület.

A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük, melynek keretében segítjük pályázati tevékenységüket, működésüket.

Tevékenységükkel beintegrálják a különböző célcsoportokat a hétköznapi életbe, segítik mindennapjaikat.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nincs rendelkezésre álló adat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat tagja a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulásnak, melynek célja az önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatainak hatékonyabb, szakmailag magasabb színvonalon történő ellátása.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Önkormányzatunk együttműködési megállapodást kötött a Mánfai Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. A megállapodás keretében az önkormányzat pénzügyi eszközökkel biztosítja a nemzetiségi önkormányzat működési feltételeit.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tevékenységükkel beintegrálják a különböző célcsoportokat a hétköznapi életbe, segítik mindennapjaikat.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi for-profit szféra esélyegyenlőségi feladatok ellátásában részt vesz, azonban e tevékenységekről pontos adatgyűjtés nem áll rendelkezésre.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés véleményezésébe bekapcsolódott a Mánfa Fejlődéséért Egyesület.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a programtervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzat teljes körűen akadálymentesített honlapján - www.manfa.hu - közzétételre kerül, így a településen élők is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Helyi foglalkoztatás elősegítése. Közfoglalkoztatás folytatásának fontossága.
	8 általános hiánya	Képzési programok.
	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyerekjóléti és képzési szolgáltatások hozzáféréseinek biztosítása
	A mélyszegénységben élő népesség hátrányos helyzete több egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több probléma területre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló átfogó problémakezelési megoldások komplex programok vezethetnek eredményre.	Szakirányú programok indítása.
	A mélyszegénységben élő egészségügyi állapota elmarad az országos átlagtól.	Mélyszegénységben élők egészségi állapotának javítása.
	Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Informatikai képzések szervezése.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából	Programok szervezése, szakemberek képzése.

	adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	
	Gyermekek elhelyezése	Nyári napközi, táboroztatás.
	A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának emelkedése.	Hátránykompenzáló programok szervezése.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Közösségi programok gyakori szervezése.
	Foglalkoztatási nehézségek, ellátások hiánya.	Speciális foglalkoztatási programok.
	Technika fejlődésétől való félelem.	Számítógéphez szoktatás.
	A morbiditási statisztikák rangsorában a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Szűrővizsgálatok szervezése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Megelőzés.
	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
	Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Nyilvánosság.
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Képzési programok bővítése.
	A gyermekét egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében, a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A gyestről való visszatérés a munkaerő-piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények létrehozása, baba-mama klub, családi napközi, rugalmas foglalkoztatás, részmunkaidős foglalkoztatás elősegítése.
Fogyatékkal élők	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os.	Akadálymentesítés.
	A fogyatékkal élők munkaerő-piaci helyzetének javítása.	Foglalkoztatási programok.
	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk, a	Egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel elősegítése.

	szűrőprogramra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	
--	--	--

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Helyi foglalkoztatás elősegítése.	Önkormányzat , Foglalkoztatási Osztály, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
	Szociális és gyermekjóléti képzési szolgáltatások hozzáféréseinek biztosítása	Önkormányzat , Köznevelési és közművelődési Intézmények, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
	Szakirányú programok indítása.	Önkormányzat , Foglalkoztatási Osztály, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
	Mélyszegénységben élők egészségi állapotának javítása.	Önkormányzat , Egészségügyi szolgáltatók, Védőnők, Roma Nemzetiségi Önkormányzat
	Informatikai képzések szervezése.	Önkormányzat , Foglalkoztatási Osztály
	Képzési programok	Önkormányzat , Foglalkoztatási Osztály
Gyermekek	Programok szervezése, szakemberek képzése.	Önkormányzat, köznevelési intézmények, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
	Nyári napközi, táboroztatása.	Önkormányzat, Civil szervezetek, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
	Hátránykompenzáló programok szervezése	Önkormányzat, köznevelési intézmények, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Idősek	Közösségi programok szervezése	Idősekkel foglalkozó civil szervezetek, Közművelődési intézmények, Szociális Szolgáltató Központ, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Önkormányzat
	Szűrővizsgálatok szervezése	Önkormányzat, Szociális Szolgáltató Központ, Egészségügyi Szolgáltatók
	Megelőzés	Idősekkel foglalkozó civil szervezet, Rendőrség, Polgárőrség, Szociális Szolgáltató Központ

	Generációs programok szervezése	Köznevelési intézmények, Szociális Szolgáltató Központ
	Nyilvánosság	Idősekkel foglalkozó civil szervezet, Önkormányzat
	Speciális foglalkoztatási programok	Idősekkel foglalkozó civil szervezet, Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály
	Számítógéphez szoktatás.	Önkormányzat , Civil szervezetek
Nők	Képzési programok bővítése	Foglalkoztatási Osztály , Önkormányzat , Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat
	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása	Önkormányzat , Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat
	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények létrehozása. Rugalmas foglalkoztatás, részmunkaidős foglalkoztatás elősegítése	Önkormányzat , vállalkozások, intézmények
fogyatékkal élők	Akadálymentesítés	Önkormányzat
	Foglalkoztatási programok	Önkormányzat , Foglalkoztatási Osztály
	Egészségügyi vizsgálatokon való részvétel elősegítése	Önkormányzat , egészségügyi szolgáltatók, fogyatékosokkal foglalkozó civil szervezetek

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkóztatási és munkaerő-piaci esélyeit növeljük.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges szellemi és testi fejlődésének biztosítását, szociális biztonságát.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életminőségének javítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők társadalmi helyzetének javítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Helyi foglalkoztatás elősegítése	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	Helyi foglalkoztatás elősegítése, a munkanélküliek számának csökkenése.	Településfejlesztési Stratégia	A tartós munkanélküliek bevonása képzési programokba, mellyel nagyobb esélye van a munkaerő-piacon történő elhelyezkedésre. Foglalkoztatásuk elősegítése.	Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály	2024.11.27.	A képzésbe bevont személyek száma, elhelyezkedési lehetőségük a munkaerő-piacon	Pályázati lehetőségek biztosítása	Függ a rendelkezésre álló forrásoktól.
2	Szociális, gyermekjóléti és képzési szolgáltatások hozzáféréseinek biztosítása	Hátrányos helyzetek, életkörülmények generációkon keresztül öröklődnek	A hátrányos helyzetek, életkörülmények generációkon keresztül történő átöröklődésének csökkentése. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások hozzáféréseinek biztosítása, fejlesztési programok.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Fel kell mérni a szolgáltatások hozzáféréseinek lehetőségét. A célcsoport igényeihez igazodó képzések szervezése.	Önkormányzat, Köznevelési-közművelődési Intézmények, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2024.11.27.	Gyermekjóléti, Szociális, Képzési szolgáltatások száma	Szakemberek képzése, pályázati lehetőségek	Folyamatos képzési lehetőségek, anyagi fedezet biztosítása
3	Szakirányú programok indítása	A mélyszegénységben élő hátrányos helyzete több egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. A több probléma	A szociális és egészségügyi helyzet javulása, tanulmányok befejezése, sikeres elhelyezkedés a munkaerő-piacon. Munkanélküliek, elszegényedettek számának csökkentése.	Szociális Rendelet	A mélyszegénységben élő helyzetének javítása érdekében, olyan program biztosítása, mely komplex módon kezeli a célcsoport gazdasági, társadalmi	Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat	2024.11.27.	Javul az egészségügyi helyzet, iskolázottság, szakképesítés elvégzése.	Szakemberek (egészségügyi, oktatás), speciális képzési programok	Pályázati lehetőségektől, anyagi helyzettől

		területre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok száma kevés.			problémáit.					
4	Mélyszegénységben élők egészségi állapotának javítása	A mélyszegénységben élők egészségi állapota elmarad az országos átlagtól.	Egészségi állapot javítása. Szűrőprogramokon való megjelenés, preventív módszerek alkalmazásának megismerése, egészséges életmódra való nevelés.	Szociális Rendelet	Szűrővizsgálatok helyben történő biztosítása. Egészségtudatos életmódra nevelés.	Önkormányzat, Egészségügyi Szolgáltatók, Védőnők	2024.11.27.	Javulnak az életkörülmények, az éhezés csökken. A szűrővizsgálaton megjelentek száma ebből a rétegből.	Szakemberek, különböző programokon való részvétel biztosítása. Anyagi forrás, pályázati lehetőség	Anyagi források, pályázati lehetőségek
5	Informatikai képzések szervezése	Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon való elhelyezkedését.	Informatikai alapvizsga megszerzése. Az informatikai ismeretek bővítése.		A mély szegénységben élők részére alapfokú számítógépes tanfolyamok indítása.	Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály	2024.11.27.	Csökken, a későbbiekben esetleg meg is szűnik a digitálisan írástudatlanok száma.	Pályázati, képzési lehetőségek indítása	Rendszeres tanfolyamok indítása, az eszközökhöz való kedvezményes hozzáférés biztosítása
6	Képzési programok	A 8 általános hiánya	A nyolc általános megszerzése, esetlegesen felnőttoktatás keretében.		Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők beiskolázása, esetleges továbbtanulás biztosítása. Helyzetük javítása a munkaerő-piacon.	Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály	2024.11.27.	Az általános iskolát végzettek számának emelkedése.	Pályázati lehetőség. Speciális képzési lehetőség.	Az anyagi erőforrástól függ elsősorban, de a humán erőforrás is fontos tényező.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Programok szervezése, szakemberek képzése	Kulturált, biztonságos színterek működtetése. Szabadidős programok szervezése. A hátrányos helyzetű családokkal és	Családok egyben tartása, anyagi problémák csökkentése, jó családi légkör elősegítése.		A sérült családok részére tanácsadás, szülők képzése.	Önkormányzat, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2024.11.27.	Létebizonytalanság megszüntetése, csonka családok számának csökkenése.	Szakemberek, képzési programok elindulása, anyagi források pótlása	Családok részvételének aktivitása, az anyagi feltételek biztosítása.
---	---	--	---	--	---	---	-------------	--	--	--

		gyermekkel foglalkozó szakemberek továbbképzése.								
2	Hátránykompenzáció programok szervezése	A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma emelkedik	A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkenjen		Hátránykompenzáció programok szervezése, a program után az egyén életének figyelemmel kísérése, esetlegesen szakképzéshez, munkahelyhez segítése	Önkormányzat, Köznevelési intézmények, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2024.11.27.	Csökken a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Szakemberek biztosítása, képzés anyagi feltételeinek biztosítása	Humán erőforrás rendelkezésre áll. Állami támogatás és pályázati források szükségesek.
3	Nyári napközi és táboroztatás	A gyermekek elhelyezésének biztosítása	A gyermekek nyári (iskolai szünetben) történő elhelyezése.		Nyári napközi és táborok szervezése pályázat útján.	Önkormányzat, Civil szervezetek Családsegítő és gyermekjóléti Szolgálat	2024.11.27.	Kevés a "kallódó" gyermek.	Pályázati lehetőségek, infrastrukturális lehetőségek, humán erőforrás.	Szakirányú végzettséggel rendelkező emberek.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Képzési programok bővítése	A célcsoportra irányuló, a munkaerő-piaci igényekhez igazodó képzések hiánya.	Munkanélküliség számának csökkentése. Speciálisan nők foglalkoztatását elősegítő programokban való részvétel, helyi sajátosságok figyelembe vételével.		Csökken a munkanélküliek száma. A kisgyermekes szülők visszavezetése a munka világába. Részmunkaidős, távmunka lehetősége.	Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály	2024.11.27.	A munkaerő-piacra visszatértek szám, képzések száma.	Pályázati lehetőségek, képzési programok indítása	Elhelyezkedési lehetőségek, munkahelyek biztosítása
2	Szociális gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása	A gyermekét egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	Hátrányos helyzetű családok felzárkóztatása.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Szolgáltatások, támogatások körének bővítése, új lehetőségek kialakítása, mely segíti megelőzni a hátrányos helyzetben lévő családok szegénységének kialakulását	Önkormányzat, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2024.11.27.	Csökken a hátrányos helyzetű családok száma	Anyagi lehetőségek biztosítása, szakemberek, állami támogatás	Anyagi lehetőségek folyamatos biztosítása
3	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények létrehozása	A Gyesről való visszatérés a munkaerő-piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát	Gyermekek napközbeni elhelyezésének biztosítása, visszatérés a munka világába, részmunkaidős, távmunka		Intézményi háttér kialakítása, családi napközi, esetlegesen baba-mama klub létrehozása. Rugalmas munkahelyek	Önkormányzat, vállalkozások, intézmények	2024.11.27.	Nők foglalkoztatási lehetőségei javulnak	Anyagi erőforrás, pályázati lehetőségek, munkahelyek teremtése	Anyagi források fenntarthatósága

			lehetősége (családbarát foglalkoztatási lehetőségek)		kialakítása, kisgyermekes nők foglalkoztatásának segítése.					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Közösségi programok szervezése	Magas az egyedül élők aránya az idősek körében.	Az idősek embereket is aktívvá tenni a közösségi életben. Függetlenségüket megőrizni.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Programok, kiállítások szervezése. Nyugdíjas klub összejöveteleinek rendszeresítése. Idősek napja szervezése.	Idősekkel foglalkozó civil szervezetek, Önkormányzat	2024.11.27.	Aktív tagok számának növekedése.	Szakember, rendezvények szervezéséhez anyagi háttér biztosítása, érintettek érdeklődési körének vizsgálata	Programok számának növelése, rendszeresítése, az elszigeteltség feloldása.
2	Szűrővizsgálatok szervezése	A morbiditási statisztikák rangsorában a daganatok, keringési zavarok, szív-és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Betegek számának csökkentése, a szűrővizsgálatok rendszeresítése (esetleg helyben történő megoldása, szűrőbusszal), a megelőzés fontosságának tudatosítása	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Szűrővizsgálatok rendszeresítése, típusának állandó változtatása. Prevenációs szemlélet erősítése. Egészségtudatás magartatás.	Önkormányzat, Egészségügyi szolgáltatók	2024.11.27.	A szűrővizsgálatok n való részvétel száma emelkedik, a betegek száma csökken	Szakemberek biztosítása, a gyógyszerekhez való hozzájutás anyagi támogatásának biztosítása	Részvételi hajlandóságtól függ. Pályázati forrás, állami támogatás szükséges.
3	Megelőzés	Gyakran válnak áldozatokká az idősek	Az idősek elleni támadások számának csökkentése. Személyes környezetük, otthonuk védelme.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Felvilágosítások rendszeresítése, aktuális bűncselekmények tudatosítása. Védekezés módjának tanítása. Látható rendőri jelenlét biztosításával a biztonságérzet növelése.	Önkormányzat, rendőrség, Polgárőrség, Szociális Szolgáltató Központ	2024.11.27.	Csökken a rendőrségi beavatkozások száma. Életminőség javul	szakemberek (felvilágosítás adása), helység biztosítása, a pénzügyi források pályázati forrásból biztosíthatók	A humán erőforrás fenntarthatósága biztosítható, pénzügyi erőforrásokra van szükség
4	Generációs programok szervezése	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	A nemzedékek közötti szakadék csökkenjen. Az idősek bevonása a közösség mindennapjaiba.		Közös programok szervezése. A közösségen belül a különböző generációk egymásra támaszkodhassanak (gyermekekre vigyázás, bevásárlások).	Szociális Szolgáltató Központ	2024.11.27.	Személyes kapcsolattartás.	Emberi tulajdonságok.	Hozzáállás függvénye elsősorban.
5	Nyilvánosság	Idős korral összefüggő társadalmi	Az idősek embereket sorsának figyelemmel		Kapcsolattartó személy biztosítása az	Önkormányzat, Idősekkel foglalkozó civil	2024.11.27.	Idős emberek véleménye.	Humán erőforrás elsősorban.	Folyamatos humán erőforrás elérhetősége.

		sztereotípiák.	kísérése. Esetlegesen napi látogató biztosítása.		önkormányzat részéről.	szervezet				
6	Speciális foglalkoztatási programok	Foglalkoztatási nehézségek, ellátások hiánya	Az idősek munkalehetőségeinek növelése. Ellátás biztosítása.		Olyan foglalkoztatási forma kialakítása, mely az idősek számára is könnyen végrehajtható.	Idősekkel foglalkozó civil szervezet, Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály	2024.11.27.	Idősek száma az aktív munkavállalók között.	Anyagi forrás, szakemberek, munkahelyek	Folyamatosan rendelkezésre álljanak az anyagi és a humán erőforrások.
7	Számítógéphez szoktatás	Technikai fejlődéstől való félelem	Az idősek technikai eszközökhöz történő pozitív hozzáállása.		Olyan foglalkoztatások szervezése, ahol a modern technika könnyen elsajátítható, szakemberek segítségével.	Önkormányzat, civil szervezetek	2024.11.27.	Nő az idősek hozzáértése a technikai eszközökhöz.	Szakemberek, anyagi forrás.	Folyamatos lehetőségek biztosítása.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Akadálymentesítés	Közszolgáltatásokhoz, sportprogramokhoz hozzáférés lehetőségei, az akadálymentesítés nem 100%-os	A teljes akadálymentesítés. A közszolgáltatásokhoz, sportprogramokhoz való hozzáférés biztosítása.		A munkahelyek, közintézmények, parkok, utak, járdák akadálymentesítésének biztosítása.	Önkormányzat	2024.11.27.	Akadálymentesítés arányának növekedése	Pályázati lehetőségek az akadálymentesítés elvégzéséhez	Anyagi erőforrás folyamatosan rendelkezésre álljon.
2	Foglalkoztatási programok	A fogyatékkal élők munkaerőpiaci helyzetének javítása	A fogyatékkal élő visszavezetése a munka világába. Önálló életvitelük kialakítása		Olyan munkáltatók keresése, akik csökkent munkaképességű munkavállalókat alkalmaznak.	Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály	2024.11.27.	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának növelése.	Pályázati lehetőségek, esetleges átképzési programok, munkáltatók támogatása	Folyamatosan rendelkezésre álljanak az anyagi és a humán erőforrások
3	Egészségügyi szűrővizsgálatoknál való részvétel elősegítése	Az egészségügyi, prevenciószolgáltatásokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Szűrővizsgálatoknál részt vevők számának növelése. A fogyatékkal élők szűrővizsgálatoknál való részvételének segítése.		Szűrővizsgálatok szervezése, esetlegesen helyben biztosítása, egészségnap rendezése	Önkormányzat, egészségügyi szolgáltatók, civil szervezetek	2024.11.27.	Részt vevők számának növekedése	Anyagi forrás biztosítása, szakemberek	Folyamatosan biztosított legyen az anyagi és a humán háttér

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

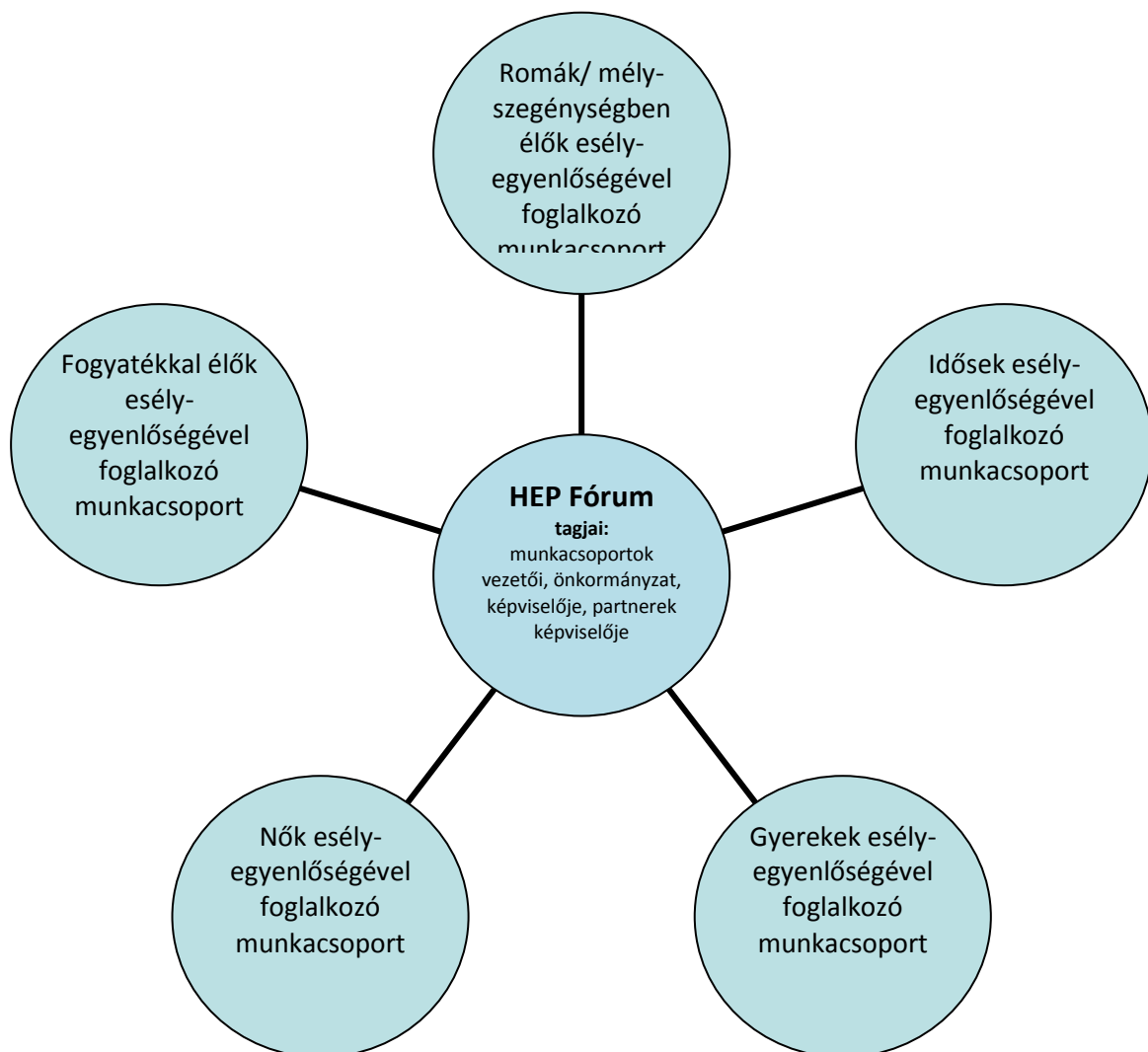
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.



A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Tomán Veronika felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőségével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Mánfa község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Mánfa község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 58/2019 (XI. 27.) számú határozatával elfogadta.

Mánfa, 2019. november 27.



Takács Zsolt
polgármester

K I V O N A T

a képviselő-testület 2019. november 27-i ülésének
jegyzőkönyvéből

MÁNFA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 58/2019. (XI.27.) sz. határozata

Mánfa Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja

Mánfa Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a „Mánfa Község Helyi Esélyegyenlőségi Programja” tárgyú előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

- 1.) Mánfa Község Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztés 1. számú melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja Mánfa Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2019-2024).
- 2.) A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert Mánfa Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja záradékának aláírására.

Határidő: értelem szerint
Felelős: Takács Zsolt polgármester


dr. Vaskó Ernő s.k.
címetes főjegyző

K.m.f.


Takács Zsolt s.k.
polgármester